

RIKSDAGENS PROTOKOLL.

1941.

Andra kammaren.

Nr 1.

I enlighet med § 49 regeringsformen och § 2 riksdagsordningen sammanträdde andra kammaren till lagtima möte här i huvudstaden i den uti riksdagens hus för kammaren anordnade samlingslokalen

Fredagen den 10 januari.

Kl. 11 f. m.

§ 1.

Sammanträdet öppnades av representanten för Norrbottens län herr **Hage** såsom den ledamot, vilken bevisat de flesta riksdagarna, med följande ord: Årade kammarledamöter! Enligt gällande bestämmelser tillkommer det mig att öppna detta första sammanträde med 1941 års lagtima riksdag.

Jag ber då att först få hälsa Eder alla välkomna. Den hälsningen riktar jag inte minst till de många kammarledamöter — 52 till antalet — vilka i dag för första gången intaga sina platser i den folkvalda kammaren i kraft av svenska medborgares förnämliga rätt att fritt utse sina folkrepresentanter.

Jag är övertygad därom, att Ni, som nu kommit till oss, skall från Eder verksamhet inom olika delar av landet och inom olika områden av det offentliga livet tillföra oss en fond av kunskaper och erfarenhet, nödvändiga för ett riksdagsarbete icke minst i en tid som den nuvarande.

De uppgifter, som komma att möta oss alla vid denna riksdag, bli säkerligen mera ansvarstyngda och svårare att bemästra än under vanliga fredliga förhållanden. Och allt svårare bli de antagligen, ju längre det slutliga avgörandet därute mellan stormakterna kommer att dröja. Detta gäller utan tveivel både våra budget- och skattefrågor, vår försvarsfråga och de utrikespolitiska spörsmålen, likaväl som de frågor, som beröra folkförsörjningen. Och inte minst gäller detta den för en god samlevnad inom nationen synnerligen betydelsefulla frågan, huru vi skola på ett rättfärdigt och riktigt sätt avväga och fördela på olika folklager inom samhället de bördor av olika slag, vilka alltjämt måste läggas på det svenska folket.

Detta svenska folk, som på grund av tidens allvar måst taga på sig allt tyngre bördor — dock säkerligen ej så tunga som de av kriget drabbade folken — har rätt att fordra av oss, att varje medlem av denna riksdag sätter in hela sin kraft, utan hänsyn till egen bekvämlighet, i ett hängivet och intensivt arbete — var och en efter sin förmåga — för att draga sitt strå till stacken till ett lösande på ett så tillfredsställande sätt som möjligt av de många svåra uppgifterna. Jag uttalar den förhoppningen, att detta kommer att ske under ett gott samarbete med regeringen, vilket samarbete visserligen måste vara grundat på riksdagens självklara rätt och skyldighet att noggrant granska regeringsförslagen. Men jag är också övertygad därom, att detta samarbete kommer att vila på ett långt gående förtroende till den regering, som genom sin ledning under en brydsam och farofylld tid gjort sig förtjänt av den uppskattning och tacksamhet, som bl. a. tagit sig uttryck i det senaste valet.

Då det gäller bördorna på det svenska folket, äro vi säkerligen överens därom, att alla våra ansträngningar böra inriktas därpå, att dessa icke få läggas tyngre på medborgarna, än vad som med hänsyn till nuvarande förhållanden är nödvändigt och möjligt att bära — jag kan härvid icke underlåta att ägna en medkänslans tanke åt de hårdast skattetyngda delarna av vårt land, vilka snarast möjligt borde beredas någon ökad skatteutjämning.

Men samtidigt har jag dock den tron, att den stora massan av det svenska folket — trots våra nuvarande budgetsårigheter — alltjämt ställer den uppfordran till oss, att vårt arbete *också* skall kunna resultera i något fortsatt uppbyggande, så långt våra tillgångar det medgiva, av det sociala välfärdsarbete, vartill grunden lades en gång under lyckligare och ljusare tider.

Jag slutar med att uttala den innerliga förhoppningen, som säkerligen besjäljar hela vårt svenska folk, att riksdagens arbete skall kunna fullföljas under den svenska fredens, frihetens och demokratiens tecken, till största möjliga lycka och gagn för vårt gamla Sverige — landet som särskilt i en tid av *favor* ter sig för oss än mera kärt, än mera värdefullt.

Med dessa ord förklarar jag detta sammanträde öppnat.

§ 2.

Herr ordföranden tillkännagav, att han anmodat undertecknade att föra protokollet, till dess sekreterare hunnit utses, ävensom att kanslibiträden och vaktbetjäning blivit till erforderligt antal av honom för tillfället antagna; och blevo på framställd proposition dessa åtgärder av kammaren godkända.

§ 3.

Upplästes följande till kammaren ankomna protokoll angående den i § 32 riksdagsordningen föreskrivna fullmaktsgranskningen:

Protokoll, hållet inför statsrådet och chefen för justitiedepartementet den 30 december 1940.

I anledning av stadgandet i § 32 riksdagsordningen hade statsrådet och chefen för justitiedepartementet anmodat tre bland de av riksdagen valde fullmäktige i riksbanken och tre bland fullmäktige i riksgäldskontoret att närvara vid den granskning av riksdagsmannafullmakter, som skulle inför departementschefen företagas innan nästkommande års lagtima riksdag sammanträdde; och infunno sig nu av fullmäktige i riksbanken herrar E. Björnsson, C. Jonsson och I. Anderson samt av fullmäktige i riksgäldskontoret herrar K. Hildebrand, K. H. Magnusson och E. Eriksson.

Till justitiedepartementet hade insänts fullmakter *dels* för de vid de allmänna valen under september 1940 utsedda 230 ledamöterna i riksdagens andra kammare *dels ock* för 3 personer, som, efter det sålunda valda ledamöter av kammaren avgått, vid nya röstsammanräkningar blivit utsedda att inträda i de avgångnas ställe.

Då jordbrukaren Emil Erhard Näsström i Bjästa, direktören Emil Petersson i Karlskrona samt skoarbetaren Gustav Adolf Hansson i Örebro, vilka blivit utsedda till ledamöter av andra kammaren, Näsström för Västernorrlands läns valkrets, Petersson för Blekinge läns valkrets och Hansson för Örebro läns valkrets, sedermera avgått, blevo de för dem utfärdade fullmakterna undantagna från granskning.

Vid granskning av övriga fullmakter framställdes icke någon anmärkning mot desamma.

Protokoll över granskningen jämte förteckning å de granskade fullmakterna skulle tillika med dessa överlämnas till andra kammaren.

I ämbetet:
C. G. Bruno.

Den i protokollet omnämnda förteckningen var av följande lydelse:

Förteckning å ledamöter av riksdagens andra kammare enligt fullmakter, granskade inför chefen för justitiedepartementet den 30 december 1940.

Stockholms stad.

1. Statsministern Per Albin Hansson.
2. Statsrådet Gösta Adolfsson Bagge.
3. Fru Ruth Valborg Maria Gustafson.
4. Direktören Oscar Erik Nylander.
5. Riksgäldsfullmäktigen Ernst Gustaf Eugén Eriksson.
6. Direktören, fil. mag. John Helmer Bergvall.
7. Statssekreteraren Frans Ferdinand Severin.
8. Förbundsordföranden Carl Sigvard Cruse.
9. Generaldirektören Otto Samuel Holmdahl.
10. Fru Disa Västberg.
11. Bibliotekarien, fil. lic. Ebon Maria Isabella Andersson.
12. Ombudsmannen Carl August Emanuel Lindberg.
13. f. d. Yrkesinspektrisen Kerstin Hesselgren.
14. Partisekreteraren Harald Torsten Leonard Nilsson.
15. Bokhållaren Gustaf Emil Arnemark.
16. Redaktören Karl Kilbom.
17. Redaktören Sven Harald Linderot.
18. Ombudsmannen Sigrid Hildur Elvira Eriksson.
19. Direktören Nils Torsten Henriksson.
20. Bankrevisorn Seth Molander.
21. Statsrådet Thorwald Erik Natanael Bergquist.

Stockholms län.

22. Snickaren Carl Walter Martin Andersson i Igelboda.
23. Hemmansägaren Edvard Engelbert Thorell i Frösunda.
24. Småbrukaren Johannes Allan Andersson i Tungelsta.
25. Rektorn Gustav Adolf Mosesson i Lidingö.
26. Lantarbetaren Eskil Fredrik Eriksson i Sandby.
27. Sekreteraren Adolf Valentin Wallentheim i Skuru.
28. Grosshandlaren Gustaf Emanuel Birke i Rönninge.
29. Ackvisitören Per Arthur Sköldin i Sundbyberg.
30. Lantbrukaren Otto Albert Wallén i Sånge-Säby.
31. Metallarbetaren Anders Sven Hedqvist i Nynäshamn.

Uppsala län.

32. Professorn Anders Vilhelm Lundstedt i Uppsala.
33. Lantbruksskolföreståndaren Karl Einar Sjögren i Ultuna.
34. Ombudsmannen John Inge Lundberg i Uppsala.
35. Lantbrukaren Karl Emil Hansson i Skediga.
36. Fabriksarbetaren Einar Vilhelm Jonsson i Skutskär.

Södermanlands län.

37. Bankofullmäktigen Per Conrad Jonsson i Eskilstuna.
38. Agronomen Stig Janson i Frändesta.

- 39. Hemmansägaren Johan Erik Lundbom i Stordalen.
- 40. Lantarbetaren Gustaf Sigfrid Larsson i Julita.
- 41. Distriktsföreståndaren Johan Nilson i Eskilstuna.
- 42. Fru Ellen Svedberg i Eskilstuna.
- 43. Sjukkassedirektören E. Gust. Andersson i Eskilstuna.

Östergötlands län.

- 44. Redaktören Karl Selim Valentin Ward i Norrköping.
- 45. Hemmansägaren John Martin Skoglund i Doverstorp.
- 46. Ombudsmannen Johan Albert Hermansson i Norrköping.
- 47. Torparen Karl Henrik Falk i Lilla Björksveden.
- 48. Lantbrukaren Karl Allan Westman i Brobygård.
- 49. Fru Elsa Amalia Johansson i Prysgården (Norrköping).
- 50. Civilingenjören Martin Samuel Ljungberg i Norrköping.
- 51. Kontraktsposten Ernst Carl Hoppe i Motala.
- 52. Metallarbetaren Gustaf Fridolf Thapper i Torstorp.
- 53. Disponenten Johan Elof Ericsson i Ätvidaberg.
- 54. Redaktören Rolf Filip Edberg i Linköping.

Jönköpings län.

- 55. Lantbrukaren Oscar Ludvig Carlström i Sävsjö södergård.
- 56. Möbelsnickaren Johan Erik Gereon Fast i Nässjö.
- 57. Hemmansägaren Gustav Emil Andersson i Södergård.
- 58. Lantbrukaren Karl Abel Mauritz Andersson i Löbbo.
- 59. Ryttmästaren greve Torgil Gabriel Alexander von Seth å Bratteborg.
- 60. Banvakten Frans Edvin Gustafsson i Bogla.
- 61. Borgmästaren Oscar Fredrik Dahlbäck i Jönköping.
- 62. Redaktören Oskar Martin Isidor Forsberg i Nässjö.
- 63. Hemmansägaren John Vilhelm Pettersson i Sävsjö norregård.

Kronobergs län.

- 64. Lantbrukaren Gustav Hjalmar Svensson i Grönvik.
- 65. Hemmansägaren Karl Hjalmar Gustafson i Dädesjö.
- 66. Hemmansägaren Carl Oscar Nolin i Iremåla.
- 67. Direktören Per Gustaf Rosander i Målerås.
- 68. Hemmansägaren Victor Julius Mattsson i Energyda.
- 69. Ombudsmannen Fritz Josef Persson i Växjö.

Kalmar län.

- 70. Lantbrukaren Carl Arvid Daniel Jonsson i Skedsbygd.
- 71. Folkskolläraren Lars Vilhelm Lindén i Nygård.
- 72. Kaptenen Torsten Valdemar Lundell i Ebbetorp.
- 73. Snickaren Karl Einar Konstantin Johansson i Kalmar.
- 74. Lantbrukaren Emil August Gustafson i Kampens gård.
- 75. Lantarbetaren Gustav Engelbert Holm i Hjorted.
- 76. Lantbrukaren Birger Magnus Gudmund Andersson i Mejstad.
- 77. Muraren Sigvard Walter Ohlsson i Kastlösa.

Gotlands län.

- 78. Hemmansägaren Petter Theodor Gardell i Gahns i Näs.
- 79. Snickaren Karl Fredrik Söderdahl i Visby.
- 80. f. d. Redaktören Gustaf Adolf Svedman i Visby.

Blekinge län.

- 81. Redaktören Algot Åkesson Törnkvist i Karlskrona.
- 82. Kommendören Björn Frithiofsson Holmgren i Karlskrona.

83. Möbelsnickaren Elof Wendel Hällgren i Hällevik.
84. Nämndemannen Pehr A. Johnsson i Mörrum.
85. Folkskolläraren Hugo Sigfrid Witzell i Karlshamn.

Kristianstads län.

86. Reparatören Lars Anton Björklund i Hässleholm.
87. Lantbrukaren Nestor Hammarlund i Errarp.
88. Kvarnarbetaren Ola Isacson i Norra Åsum.
89. Lantbrukaren Arvid Sigfrid Karlsson i Granebo.
90. Tegelbruksarbetaren Alfred Andersson i Munka-Ljungby.
91. Godsägaren greve Kjell Ragnar Mac-Dougall Barnekow å Sörbytorp.
92. Fru Blenda Wilhelmina Björck i Tomelilla.
93. Lantbrukaren Bengt Samuel Bengtsson Norup i Norups gård.
94. Folkskolläraren Anders Elver Thorvald Ekdahl i Björnekulla.

Malmö, Hälsingborgs, Landskrona och Lunds städer.

95. Redaktören Allan Georg Fredrik Vougt i Malmö.
96. Redaktören Karl Anton Edvard Bergström i Hälsingborg.
97. Redaktören Erik Rudolf Hagberg i Malmö.
98. Ombudsmannen Olof Andersson i Malmö.
99. Statssekreteraren Tage Fritiof Erlander.
100. Direktören Sven Emil Lundberg i Hälsingborg.
101. Ämnesläraren Eric Helge Bladh i Malmö.
102. Vaktmästaren Karl Johan Nilsson i Landskrona.
103. Advokaten John Åke Truls Wiberg i Malmö.
104. Fru Ebon Olivia Bernhardina Andersson i Malmö.

Malmöhus läns valkrets.

105. Statsrådet Per Edvin Sköld.
106. Statsrådet Axel Alarik Pehrsson-Bramstorp.
107. Lantbrukaren Anders Olof Paulsen i Arlöv.
108. f. d. Byråchefen Carl Gustaf (Gösta) Liedberg i Assmåsa.
109. Fru Olivia Louise Nordgren i Trelleborg.
110. Lantbrukaren Gillis Olof Thorolf Charles Olsson i Kullenbergstorp.
111. Fjärdingsmannen Axel Herman Landgren i Bjäresjö.
112. Redaktören Åke Valdemar Olofsson i Höganäs.
113. Lantbrukaren Alfred Nilsson i Steneberg.
114. Fiskaren Hans Samuel Lewin i Kämpinge.

Hallands län.

115. Riksgäldsfullmäktigen Axel Albert Lindqvist i Halmstad.
116. Lantbrukaren Anders Petter Pettersson i Dahl.
117. Lantbrukaren Gustaf Nilsson i Göingegården.
118. Snickaren Anders Birger Andersson i Falkenberg.
119. Landstingsmannen Hjalmar Nilsson i Spånstad.

Göteborgs stad.

120. Statsrådet Ernst Johannes Wigforss.
121. Civilingenjören Frans Erik Wilhelm Olson.
122. Ombudsmannen Carl Olof Nilsson.
123. Järnvägsmannen Abel Gotthard Leopold Sundberg.
124. Legitimerade läkaren Otto Bertil von Friesen.
125. Tulltjänstemannen Knut Erik Valdemar Senander.
126. Kassörskan Märta Öberg.
127. Rektorn Sven Ivar Sefve.

- 128. Ombudsmannen Sven Olof Morgan Andersson.
- 129. Förbundsordföranden Sven Johan Lundgren.

Göteborgs och Bohus läns landstingsområde.

- 130. Tändsticksarbetaren Johannes Wiktor Mårtensson i Uddevalla.
- 131. Lantbrukaren Ernst Valdemar Staxäng i Staxäng.
- 132. Redaktören Karl Gustaf Karlsson i Munkedal.
- 133. Agronomen Waldemar Svensson i Ljungskile.
- 134. Fiskaren Erik Joel Johansson å Öckerö.
- 135. Lantbrukaren Carl Olof Carlsson i Bakeröd.
- 136. Pappersbruksarbetaren Gösta Ludvig Andersson i Mölndal.

*Älvsborgs län,
norra valkretsen.*

- 137. Lantbrukaren Axel Ludvig Hansson i Vrine.
- 138. Banarbetaren Carl Petrus Olsson i Mellerud.
- 139. Kammarjunkaren James Iwan Axel Dickson i Vikaryd.
- 140. Boktryckaren Sven Patrik Svensson i Alingsås.
- 141. Lantbrukaren August Danielsson i Mörlanda.
- 142. Lantbrukaren Erik Waldemar Larsson i Mörlanda.

södra valkretsen.

- 143. Lantbrukaren David Larsson i Hede.
- 144. Textilarbetaren John August Ericsson i Kinna.
- 145. Riksgäldsfullmäktigen Karl Artur Ryberg i Dalum.
- 146. Lantbrukaren Einar Sigfrid Andersson i Hyssna.
- 147. Lasarettssysslomannen Set Anders Alarik Hagård i Borås.

Skaraborgs län.

- 148. Riksgäldsfullmäktigen Karl Hilding Magnusson i Skövde.
- 149. Tändsticksarbetaren Johan Albert Leander Persson i Tidaholm.
- 150. Lantbrukaren Gustav Albert Hallagård i Slutarp.
- 151. Småbrukaren Axel Samuel Fält i Eggby.
- 152. Folkskolläraren Oscar Johan Natanael Malmborg i Skövde.
- 153. Folkskolläraren Karl Folke Fritiof Kyling i Lyrestad.
- 154. Folkskolläraren Nils Walter Sundström i Skövde.
- 155. Hemmansägaren Johan Aron Gustafsson i L:a Lockatorp.
- 156. Fru Signe Linderoth-Andersson i Hjo.

Värmlands län.

- 157. Kyrkoherden Harald Martin Hallén i Arvika.
- 158. Disponenten friherre John Gustaf Gerard De Geer i Lesjöfors.
- 159. Byggnadsarbetaren Herman Engelbert Nordström i Torsby.
- 160. Redaktören Gustaf Valdemar Nilsson i Kristinehamn.
- 161. Sekreteraren Albert Larsson i Karlstad.
- 162. Hemmansägaren Emil Andersson i Prästbol.
- 163. Hemmansägaren Oscar Emanuel Werner i Höjen.
- 164. Järnvägstjänstemannen August Konrad Ferdinand Spångberg i Charlottenberg.
- 165. Fru Hildur Amalia Maria Humla i Munkfors.
- 166. Fanjunkaren Carl Joel Björling i Västra Hungvik.

Örebro län.

- 167. Reparatören Lars Hjalmar Lindahl i Laxå.
- 168. Direktören Ernst Leonard Åqvist i Örebro.
- 169. Barnavårdsombudet Göta Rosén i Örebro.
- 170. Järnsynaren Karl Göran Petterson i Degerfors.

171. Lantbrukaren Gunnar Persson i Falla.
172. Pappersbruksarbetaren Eric Reinhold Brandt i Olshammar.
173. Lantbrukaren Ivar Jonas Pettersson i Rosta.
174. Sägverksarbetaren Axel Filip Jansson i Hällefors.

Västmanlands län.

175. Redaktören Oskar Emil Olovson i Västerås.
176. Lantbrukaren Sven Johan Andersson i Vigelsbo.
177. f. d. Järnvägsmannen Johan Anton Eklund i Skultuna.
178. Lantarbetaren Karl Bertil Andersson i Surahammar.
179. Godsägaren Rikard Hugo Leonard Westerdahl å Kusta.
180. Ombudsmannen David Emanuel Gustavson i Västerås.

Kopparbergs län.

181. Hemmansägaren Gustaf Kristoffer Pettersson i Hällbacken.
182. Statsrådet Gustaf Henning Andersson.
183. Småbrukaren Evald Ericsson i Sörsjön.
184. Gjutaren Fredrik Sundström i Vikmanshyttan.
185. Hemmansägaren Jones Erik Andersson i Ovanmyra.
186. Gruvarbetaren Karl Verner Karlsson i Grängesberg.
187. Fru Hildur Maria Alvéen i Domnarvet.
188. Advokaten Lars Evald Birger Gezelius i Falun.
189. Redaktören Gustaf Arvid Hallberg i Falun.

Gävleborgs län.

190. Överrevisorn August Vilhelm Sävström i Bollnäs.
191. Lantbrukaren Per Persson i Norrby.
192. Redaktören Gustav Adolv Olsson i Gävle.
193. Hemmansägaren Per Leander Persson i Undersvik.
194. Hemmansägaren Anders Hilding i Sevalbo.
195. Järnsvarvaren Per Sigurd Lindholm i Sandviken.
196. Fabriksarbetaren Karl Evald Magnusson i Näsvisen.
197. Hemmansägaren Jonas Olof Eriksson i Frägsta.
198. Folkskollärarynnan Hildur Nygren i Gävle.
199. Hemmansägaren Jonas Nikolaus Jonsson i Fjäle.

Västernorrlands län.

200. Ombudsmannen Helmer Molander i Härnösand.
201. Hemmansägaren Gerhard Strindlund i Skedom.
202. Ombudsmannen Ernst Gunnar Harold Berg i Sundsvall.
203. Jordbrukaren Erik Werner Norén i Hornö.
204. Hemmansägaren Brynolf Teodor Stattin i Tybränn.
205. Skogsarbetaren Lars Johan Jonsson i Haverö.
206. Redaktören Karl Markus Mäler i Sollefteå.
207. Redaktören Axel Ivar Emanuel Österström i Härnösand.
208. Fru Hulda Otilia Skoglund-Lindblom i Granblo.
209. Svarvaren K. J. Andersson i Alfredshem.

Jämtlands län.

210. Fattigvårdskonsulenten Verner Vilhelm Hedlund i Östersund.
211. Folkskolläraren Nils August Larsson i Östersund.
212. Sekreteraren Paulus Samuel Hedlund i Häste.
213. Skogsarbetaren Jonas Sigfrid Jonsson i Alsen.
214. Kassörskan Anna Elvira Lindqvist-Petersson i Östersund.

Västerbottens län.

215. Lantbrukaren Olov Evert Sandberg i Böle.

- 216. Redaktören Elof Herman Lindberg i Umeå.
- 217. Hemmansägaren Ewald Eugén Lindmark i Drängsmarkby.
- 218. Fabriksarbetaren Ernst Oskar Åkerström i Clemensnäs.
- 219. Handlanden Andreas Nilsson i Norrlångträsk.
- 220. Handlanden Uddo Rudolv Jacobson i Vilhelmina.
- 221. Hemmansägaren Eric Hansson i Vännäsby.
- 222. Folkskolläraren Gösta Teodor Skoglund i Umeå.

Norrbottnens län.

- 223. Distriktskamreren Ernst August Hage i Luleå.
- 224. Redaktören Oscar Wilhelm Lövgren i Boden.
- 225. Hemmansägaren Peter Emil Petersson i Gäddvik.
- 226. Redaktören Karl Hilding Hagberg i Luleå.
- 227. Folkskolläraren Karl Gustaf Viklund i Höglandsnäs.
- 228. Överläraren Lars Erik Andersson i Hedensbyn.
- 229. Gruvarbetaren Johan Olof Gavelin i Malmberget.
- 230. Folkskolläraren Bror Ivar Jansson i Vassen.

Vidare upplästes följande till kammaren ankomna protokoll:

Protokoll, hållet inför statsrådet och chefen för justitiedepartementet den 3 januari 1941.

Till justitiedepartementet hade från överståthållarämbetet den 3 januari 1941 inkommit en den 30 december 1940 dagtecknad riksdagsmannafullmakt av innehåll, att, sedan riksdagsmannen Sven Linderot blivit utsedd till ledamot av riksdagens andra kammare för Stockholms stad för en tid av fyra år, räknade från och med den 1 januari 1941, men denna plats blivit ledig, vid förrättning enligt 87 § lagen om val till riksdagen redaktören Set Persson blivit utsedd att inträda såsom ledamot av nämnda kammare för sagda tid.

Vid granskning av fullmakten, som företogs inför statsrådet och chefen för justitiedepartementet samt vidare av vederbörande fullmäktige i riksbanken och riksgäldskontoret, framställdes mot fullmakten icke någon anmärkning.

Protokoll över vad sålunda förekommit skulle jämte den granskade fullmakten överlämnas till andra kammaren.

I ämbetet:

C. G. Bruno.

§ 4.

Företogs upprop av kammarens ledamöter, därvid herrar Bergvall, Lundstedt, Ericsson i Åtvidaberg, Senander, Olsson i Mellerud och Nordström samt fru Humla befunnos frånvarande till följd av sjukdom, varom inkommit läkarintyg, som upplästes, ävensom herrar Dahlbäck och Stattin utan anmält förfall.

§ 5.

Anställdes val av talman i kammaren; och befanns efter valets utgång hava till talman blivit utsedd herr Sävström med samtliga avgivna eller 216 röster.

§ 6.

Vid företaget val av förste vice talman blev därtill utsedd herr Magnusson i Skövde med samtliga avgivna eller 185 röster.

§ 7.

Anställdes val av andre vice talman; och utsågs därvid herr Österström med samtliga avgivna eller 139 röster.

§ 8.

Ålderspresidenten överlämnade ordförandeklubban till herr talmannen och anförde därvid: Det enhälliga val, som nu skett, utgör från kammarens sida ett förnyat bevis för det förtroende kammaren hyser till sin talman sedan flera år tillbaka. Jag ber att i kraft av detta val härmed få överlämna denna klubba till min gamle vän Sävström.

Herr **talmannen** hälsade därefter kammaren med följande ord: Herr ålderspresident, mina damer och herrar! Å egna och vice talmännens vägnar tackar jag för förtroendet att leda kammarens förhandlingar.

Till eder alla, som samlas vid denna lagtima riksdag, riktar jag en hjärtlig välkomsthälsning. Det är vår förhoppning, att ett gott kamratskap skall komma att råda bland oss alla.

I denna allvarliga tid få vi räkna med att svårigheterna ökas ju längre kriget varar. De frågor som tidsläget framställer måste lösas med hänsyn till bevarandet av folkets livskraft och till säkerställandet av landets oberoende och självständighet.

Jag uttalar förhoppning om att viljan till samverkan och samarbete må bli riktlinjerna för vårt arbete vid denna riksdag.

§ 9.

Upplästes ånyo och lades till handlingarna de i § 4 här ovan omförmälda läkarintygen, vilka voro av följande lydelse:

Att direktör *John Bergvall* på grund av influensa är i behov av ledighet från riksdagsarbetet under fem dagar från dags dato intygas.

Stockholm den 10 januari 1941.

H. Österberg,
leg. läk.

Att professor *Vilhelm Lundstedt* på grund av njursjukdom är oförmögen deltaga i riksdagsarbetet fr. o. m. den 10 januari t. o. m. den 14 februari 1941 intygas.

Hultafors den 7 januari 1941.

E. Garby,
leg. läkare.

Åtvidaberg den 9 januari 1941.

Att ledamoten av riksdagens andra kammare disponenten *Johan Elof Ericsson*, Åtvidaberg, på grund av sjukdom är förhindrad att inställa sig till riksdagen den 10 dennes, intygas härmed.

Som ovan. I tjänsten.

C. Brundin,
sjukstugeläkare.

Avskrift.

Att upps.-man *Knut Senander* vid tullanstalten i Göteborg till följd av influensa, varför han av mig behandlas, fr. o. m. den 7 t. o. m. den 15 januari 1941 är oförmögen att tjänstgöra, intygas.

Göteborg den 8 januari 1941.

Alfr. Herner,
tullverkets läkare.

Rätt avskrivet intygas:

Carl Eriksson. Albert Gustafsson.

Att riksdagsmannen *C. P. Olsson* från Mellerud på grund av sjukdom ej kan inställa sig vid riksdagen förrän den 17 januari 1941, intygas på heder och samvete.

Mellerud den 8 januari 1941.

Gustav Krok,
leg. läkare.

Att riksdagsman *H. E. Nordström* på grund av influensa epidemica är oförmögen att uppehålla sin tjänst från den 9 till den 19 januari 1941 intygas.

Torsby den 9 januari 1941.

Sam Pettersson,
lasarettsläkare.

Fru *Hildur Humla*, Blia, Munkfors, lider av influensa och är därför ordinerad vila och inomhusvistelse under närmaste veckan, intygas.

Den 9 januari 1941.

B. Halle,
prov.-läk.

Ledighet från riksdagsgörömlen beviljades:

herr <i>Bergvall</i>	under 5 dagar fr. o. m. den 10 jan.,			
» <i>Lundstedt</i>	tills vidare	»	»	10 »
» <i>Ericsson</i> i Åtvidaberg	»	»	»	10 »
» <i>Senander</i>	under 6 dagar	»	»	10 »
» <i>Olsson</i> i Mellerud	» 7 »	»	»	10 »
» <i>Nordström</i>	» 10 »	»	»	10 » och
fru <i>Humla</i>	tills vidare	»	»	10 »

samtliga på grund av sjukdom.

§ 10.

Föredrogs åter de under § 3 här ovan intagna protokollen, varefter kammaren beslöt att, med godkännande av de däri omförmälda fullmakterna för kammarens ledamöter, lägga protokollen till handlingarna.

§ 11.

På hemställan av herr talmannen beslöt kammaren att genast företaga val av sekreterare, varefter det sålunda beslutade valet företogs; och befanns efter valsedlarnas öppnande och uppräknings valet hava så utfallit, att till sekreterare utsetts kammarrättsrådet Sune Norrman med samtliga avgivna eller 167 röster.

Sedan sekreteraren på kallelse inställt sig, meddelade herr talmannen honom underrättelse om valets utgång och hälsade honom välkommen.

Protokollsföringen övertogs härefter av sekreteraren.

Ernst Eriksson.

Ernst V. Stazäng.

§ 12.

Till talarplats för ledamöter, som kunde vilja därav begagna sig, anvisades på herr talmannens förslag den för ändamålet anordnade, på högra sidan om talmansbordet befintliga platsen.

§ 13.

Tillkännagavs, att Kungl. Maj:t låtit genom offentligt anslag bjuda och kalla riksdagens samtliga ledamöter att lördagen den 11 innevarande månad kl. 11 f. m. infinna sig i slottskapellet samt, efter förrättad gudstjänst, enligt § 34 riksdagsordningen begiva sig till rikssalen för att där inhämta vad Kungl. Maj:t hade att meddela riksdagen.

§ 14.

Herr talmannen meddelade, att till kammarens förfogande överlämnats ett antal inträdesbiljetter till rikssalen vid riksdagens öppnande, och hemställde, att fördelning av dessa biljetter finge ske genom kammarens kansli med iakttagande, att de för ledamöterna från var och en av rikets valkretsar avsedda biljetterna utlämnades till valkretsens äldste närvarande representant, som sedermera finge ombesörja den vidare utdelningen.

Detta förslag blev av kammaren bifallet.

Kammarens ledamöter åtskildes härefter kl. 12.6 e. m.

In fidem
Sune Norrman.

Lördagen den 11 januari.

Kl. 10.30 f. m.

§ 1.

Herr talmannen meddelade, att herr Stattin under gårdagen uppkommit och intagit sin plats i kammaren.

§ 2.

På förslag av herr talmannen, som förklarade sig hava om tiden för valen samrått med första kammarens talman, beslöt kammaren att vid plenum måndagen den 13 innevarande januari företaga val av fyra ledamöter att delta i talmansöverläggningarna, två ledamöter att hava inseende över riksdagens kansli, åtta ledamöter att jämte herr talmannen tillsätta kammarens kanslipersonal och vaktbetjäning samt tre ledamöter att handhåva vården om kammarens ekonomiska angelägenheter.

§ 3.

På förslag av herr talmannen, som förmålde sig hava om tiden för valen samrått med första kammarens talman, beslöt kammaren att företaga val av ledamöter i de ständiga utskotten onsdagen den 15 och av suppleanter i samma utskott torsdagen den 16 innevarande januari.

Ordet begärdes nu av herr **förste vice talmannen**, som yttrade: Herr talman! Jag tillåter mig hemställa, att andra kammaren måtte besluta att utse suppleanter i de ständiga utskotten till ett antal av aderton i statsutskottet, sexton i konstitutionsutskottet och bevillningsutskottet samt fjorton i vart och ett av de övriga utskotten utom utrikesutskottet, där antalet grundlagsenligt skall vara åtta.

Denna hemställan bifölls av kammaren.

§ 4.

Ledighet från riksdagsgöromålen beviljades herr *Spångberg* under 3 dagar fr. o. m. den 12 januari.

§ 5.

Herr talmannen och kammarens ledamöter avgingo kl. 10.45 till slottskapellet, varefter riksdagspredikan hölls av professorn Johannes Lindblom. Efter slutad gudstjänst begav sig kammaren till rikssalen. Hans Majestät Konungen öppnade där riksdagen med ett tal. Sedan första kammarens talman här efter framfört första kammarens undersåtliga vörndnad, framträdde *andra kammarens talman* och yttrade:

Eders Majestät!

I nuvarande allvarliga tidsläge sätter krishushållningen sin prägel på nationens liv. Rikets försvarsväsen ställer stora krav på landets medborgare. Det gäller dock att med god vilja och förenade krafter göra vårt yttersta för att bevara vår självständighet. Hittills ha vi skonats från krigets lidanden, och för det ha vi anledning att känna oss tacksamma.

Andra kammaren har till sin sammansättning förändrats rätt väsentligt sedan vi sist voro samlade här. Enligt de gamla traditionerna kommer kammaren att ägna Eders Majestäts förslag en saklig och samvetsgrann prövning.

Det är också vår fasta vilja att enigt hålla samman och att icke låta tidens bekymmer och besvärligheter skymma blicken för det väsentliga, fosterlandets räddning och välgång i en farofylld tid.

Andra kammaren framför till Eders Majestät sin tacksamhet och undersåttliga vördnad.

Talmännen fingo härefter vardera mottaga ett exemplar av dels Kungl. Maj:ts proposition, nr 1, angående statsverkets tillstånd och behov under budgetåret 1941/42, dels Kungl. Maj:ts proposition, nr 3, angående fortsatt giltighet för förskottsstaten för försvarsväsendet m. m., dels ock Kungl. Maj:ts berättelse om vad i rikets styrelse sedan sista lagtima riksdags sammanträde sig tilldragit, varefter ceremonien på rikssalen avslutades; och åtskildes andra kammaren vid utgåendet från rikssalen, enligt beslut fattat före avgången från dess samlingsrum.

In fidem
Sune Norrman.